

Spodbujanje ustnega zdravja s fluoriranjem vode

SPREJELA Generalna skupščina FDI, **novembra 2000 v Parizu v Franciji**

REVIDIRANO septembra 2014 v **New Delhiju v Indiji**

Fluorizacija vode je prilagoditev koncentracije fluorida v zalogah za oskrbo z vodo do ravni, ki je priporočljiva za optimalno ustno zdravje. Več kot 370 milijonov ljudi v več kot 27 državah uživa koristi fluoriranja vode.

V potrditev pomembnosti spodbujanja ustnega zdravja s fluoriranjem vode FDI Svetovna zobozdravstvena federacija sporoča:

- Več kot 70 let raziskav in nedavni sistematični pregledi so pokazali, da je fluoriranje vode učinkovito sredstvo javnega zdravja za preprečevanje zobne gnilobe pri otrocih in odraslih.
- Fluorizacija vode je še posebej primerna za populacije, ki kažejo zmerno do visoko tveganje za zobno gnilobo.
- Fluorizacija vode zagotavlja pozitivne zdravstvene prihranke in prispeva k zmanjšanju razlik v stopnji zobne gnilobe v skupnostih.
- Pri koncentracijah fluorida, priporočenih za preprečevanje zobne gnilobe, znanstvene raziskave in pregledi kažejo, da nimajo negativnih vplivov na splošno zdravje ljudi.
- Koristi javnega zdravja za fluoriranje vode pri preprečevanju zobne gnilobe znatno presegajo možni pojav zelo blage zobne fluoroze.
- Pri določanju priporočene ravni fluorida, ki se v vodi uporablja za preprečevanje zobne gnilobe, bi morali organi javnega zdravja upoštevati ravnotežje med preprečevanjem zobne gnilobe in zobne fluoroze. Da pa bi to dosegli, bi morali upoštevati prevladujočo najvišjo temperaturo zunanjega zraka, razpoložljivost drugih virov fluorida in njihovo uporabo ter prehranske in kulturne prakse skupnosti za posameznike.
- Dobava vode, ki jo je treba fluorirati, mora biti zanesljiva, na voljo morajo biti potrebni ukrepi za nadzor kakovosti, zmogljivosti in strokovno znanje, ki so na voljo za izvajanje in spremljanje fluoriranja vode.
- Zobozdravstveni delavci, zdravniki, zdravstveni raziskovalci in organi javnega zdravja morajo še naprej raziskovati učinkovitost in varnost fluoriranja vode in druge metode za dobavljanje fluorida za preprečevanje zobne gnilobe. Te informacije morajo biti javnosti na voljo transparentno.

Drugi viri fluorida so zobna pasta s fluoridom, fluoridirana sol, fluoridirano mleko, fluoridne ustne vodice in vrsta profesionalnih izdelkov iz fluorida. FDI priporoča celovit preventivni pristop kot najustreznejši način zmanjšanja težkega bremena zobozdravstva po vsem svetu in skupaj s Svetovno zdravstveno organizacijo podpira uporabo fluorirane vode kot pomemben ukrep javnega zdravja.

Nadaljnje branje

1. British Fluoridation Society (2012): *One in a million - the facts about water fluoridation*. Manchester, British Fluoridation Society. <http://www.bfsweb.org/onemillion/onemillion.htm>.
2. Cobiac L J, Vos T. Cost-effectiveness of extending the coverage of water supply fluoridation for the prevention of dental caries. *Community Dent Oral Epidemiol* 2012; 40: 369–376.
3. Griffin SO, Regnier E, Griffin PM, Huntley V. Effectiveness of fluoride in preventing caries in adults. *J Dent Res* 2007; 86:410–415.
4. McDonagh M, Whiting P, Bradley M, Cooper J, Sutton A, Chestnutt I, Misso K, Wilson P, Treasure E, Kleijnen J. A systematic review of public water fluoridation. NHS Centre for Reviews and Dissemination, University of York, 2000. <http://www.york.ac.uk/inst/crd/pdf/fluorid.pdf>.
5. Health effects of water fluoridation: a review of the scientific evidence. Poročilo v imenu Kraljevske družbe Nove Zelandije in urada glavnega znanstvenega svetovalca predsednika vlade, avgust 2014.
6. National Fluoridation Information Service. Review of scientific reviews relating to water fluoridation between January 2000 and July 2010. Wellington, NZ: NFIS Advisory, 2011.
7. National Health and Medical Research Council. A systematic review of the efficacy and safety of fluoridation. Canberra: Australian Government, 2007. <http://www.nhmrc.gov.au>.
8. Petersen PE. World Health Organization global policy for improvement of oral health – World Health Assembly 2007. *Int Dent J* 2008; 58: 115-121.
9. Rugg-Gunn AJ, Do L. Effectiveness of water fluoridation in caries prevention. *Community Dent Oral Epidemiol* 2012; 40 (Suppl.2): 55–64. Tchouaket E, Brousselle A, Fansi A, Dionne PA, Bertrand E, Fortin C. The economic value of Quebec’s water fluoridation program. *J Pub Health Dent* 2013; 21; 523-537.

10. Water Fluoridation: Health Monitoring Report for England 2014. www.gov.uk/phe.phe gateway 2013547.
11. UK Medical Research Council. Water fluoridation and health. London: MRC, 2002. www.mrc.ac.uk/index/public-interest/public-news/pdf-publications-water fluoridation report.pdf.
12. US Centres for Disease Control. Recommendations for using fluoride to prevent and control dental caries in the United States. Atlanta: CDC, 2001. <http://www2.cdc.gov/mmwr/PDF/RR/RR5014.pdf>.